

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЕКОНОМІКА Й ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	07	“Управління та адміністрування”
Спеціальність	076	“Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”
Освітня програма	Економіка будівельного підприємства	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Ракицька Світлана Олегівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва, svetlana.rakitska@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ІННОВАЦІЙНИМИ ПІДХОДАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ІНІЦІУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ.**

Наприклад: вміння оцінювати інноваційну політику підприємства та здійснювати менеджмент інновацій обумовлює підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємства.

В процесі викладання дисципліни застосовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань з інноваційної політики підприємства. Студенти самостійно або в групах виробляють власні інноваційні рішення, здійснюють їх оцінку, готують презентації з обґрунтуванням запропонованих інновацій.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Дисципліна «Економіка й організація інноваційної діяльності» вивчається після дисциплін «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Управління витратами», «Внутрішній економічний механізм підприємства», «Ціноутворення та цінова політика». Дисципліна «Економіка й організація інноваційної діяльності» передуює вивченню дисциплін «Стратегія підприємства», «Проектний аналіз», «Потенціал і розвиток підприємства», «Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків».

Метою дисципліни «Економіка й організація інноваційної діяльності» є формування у майбутніх спеціалістів основних **компетентностей**:

- здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість
- здатність діяти відповідально та свідомо
- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур
- здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків
- здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.
- здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Програмні результати навчання:

знати:

- використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях
- застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності
- демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати
- вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави
- демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
- основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків

вміти:

- застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Розділ 1. Основні поняття інноваційної теорії					
1.1	Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку	4	2		6
1.2	Сутнісна характеристика інноваційних процесів в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	4	2		6
1.3	Особливості процесу створення та формування попиту на інновації в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	4	2		6
1.4	Інноваційна політика підприємства. Інновації в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності	4	2		6
Розділ 2. Організація і управління інноваційною діяльністю в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності					
2.1	Система управління інноваційними процесами в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	4	2		6
2.2	Сучасні організаційні форми реалізації інновацій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	4	2		6
2.3	Стимулювання інновацій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	2	2		6
2.4	Фінансування інноваційних процесів в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності	2	2		4
	Всього	28	16		46

Презентації лекції, завдання для практичних занять та тести для тренування розміщені у навчальній платформі Moodle <http://91.194.79.100/moodle/course/view.php?id=38>

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Економіка й організація інноваційної діяльності» складає 60 балів та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		36	60
в т.ч.: - контрольна робота		12	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях;	кожне заняття	24	40
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань на практичних заняттях;	1		
- тестування;	2		
- участь у конференціях;	1		
- підготовка та видання наукових публікацій (тези, статті);	1		
Підсумковий (семестровий) контроль знань - іспит		24	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання **контрольної роботи**.

Зміст контрольної роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Економіка й організація інноваційної діяльності», містить у собі три теоретичних формулювання.

Більш детальну інформацію наведено у методичних вказівках до виконання контрольної роботи [6].

При викладанні дисципліни використовується курс дистанційного навчання, розміщений на платформі Moodle Навчально-наукового інституту бізнесу та інформаційних технологій ОДАБА. Там оперативно розміщуються всі методичні і додаткові матеріали, пояснення лектора, презентації, завдання та тести. Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад

1. Інновації, що забезпечують виживання підприємств (як реакція на нововведення, які здійснюються конкурентами), називаються:
  - a) стратегічними інноваціями
  - b) реактивними інноваціями
  - c) псевдоінноваціями
  - d) юридичними інноваціями
  - e) соціальними інноваціями

2. Вкажіть групи показників інноваційної діяльності організації:
  - a) часові показники
  - b) фінансові показники
  - c) витратні показники
  - d) показники ліквідності
  - e) показники оновлення
  - f) показники рентабельності
  - g) структурні показники

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді іспиту.

Перелік питань до іспиту з навчальної дисципліни «Економіка й організація інноваційної діяльності»:

1. Довгі хвилі М.Д. Кондратьєва.
2. Й. Шумпетер як засновник інноваційної теорії
3. Технологічні уклади – поняття і еволюція.
4. Основні поняття інноваційної теорії.
5. Класифікація інновацій.
6. Інноваційний процес. Етапи інноваційного процесу.
7. Специфіка аналізу попиту на інновації і мотивація суб'єктів інноваційного процесу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
8. Основні підходи до створення та стимулювання попиту на інновації в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності та особливості застосування цих підходів.
9. Основні фактори мотивації споживання інновацій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності
10. Поняття і види інноваційної політики фірми в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
11. Фактори вибору інноваційної політики в залежності від стану зовнішнього оточення організації..
12. Основи управління інноваційними процесами на засадах маркетингу.
13. Показники інноваційної діяльності організації.

14. Інноваційний потенціал і інноваційна активність організації.
15. Організація інноваційної діяльності на регіональному і державному рівнях.
16. Міжфірмові форми організації інноваційної діяльності в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
17. Інноваційний розвиток суспільства на основі інтелектуального капіталу.
18. Мотивація труда наукових робітників.
19. Стимулювання праці дослідників і розробників.
20. Фінансування інноваційного процесу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. Форми та джерела фінансування.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Гуторов О.І., Ярута М.Ю., Сисоєва С.І. Г97 Економіка та організація інноваційної діяльності / О.І. Гуторов, М.Ю. Ярута, С.І. Сисоєва. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2019. – 227 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: Навч. посібник.: 2-ге вид. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. – 427 с.
3. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти [Текст] : міжуніверситетська колективна монографія / [Л. О. Волощук, Є. І. Масленніков, Е. А. Кузнєцов та ін.] . - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. - 523 с.
4. Інноваційний менеджмент [Текст] : підручник / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, М. М. Шкільняк, Ю. І. Микитюк ; за ред. П. П. Микитюка ; Тернопільський національний економічний університет. - Тернопіль : [ТНЕУ ; Економічна думка], 2019. - 518 с.
5. Левченко Ю.Г. Економіка та організація інноваційної діяльності Левченко, Ю. Г. Економіка й організація інноваційної діяльності : Підручник / Ю. Г. Левченко. – К. : Кондор, 2018. – 448 с.
6. Ракицька С.О., Чекулаєва О.Д. «Економіка і організація інноваційної діяльності». – Методичні вказівки до вивчення дисципліни і виконання контрольної роботи студентами спеціальності 6.030504 денної і заочної форм навчання. – Одеса, ОДАБА, 2011. – 23 с.

Додаткова література:

1. Василенко В.О., Шматко В.Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. /За ред. В.О.Василенко. К.: ЦУЛ Фенікс, 2003. – 440 с.
2. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник/ О.І.Волков, М.П.Денисенко, А.П.Гречан та ін.; Під ред. проф. О.І.Волкова, проф. М.П.Денисенка. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 960 с.
3. Гринев Б.В., Гусев В.А. Редько В.В. Инновационные перспективы Украины. – Харьков: Изд-во “НТК Институт монокристаллов”, изд-во “Гимназия”. – 2003.
4. Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки [Текст] : кол. монографія / за ред. В. В. Прохорової ;

- Українська інженерно-педагогічна академія. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2020. - 293 с. :
5. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навч. посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга, 2003. – 278 с.
  6. Краснокутська В.Н. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.
  7. Крылов Э.И., Влосова В.М., Журавкова И.В. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия. – М. Финансы и статистика, 2003. – 608 с.
  8. Павленко І.А., Гончарова Н.П., Швиданенко Г.О. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. Диск. – К.: КНЕУ, 2002. – 150 с.
  9. Теоретико-методологічні засади використання потенціалу технологічного підприємництва для розвитку ринку інноваційних товарів [Текст] : монографія / [Бутенко А. І. Шлафман Н. Л. Уманець Т. В. та ін.] ; НАН України. Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень. - Одеса : [ІПРЕЕД НАНУ], 2019. - 238 с. :
  10. Шумпетер Й. Теория экономического развития. – М.: Прогресс, 1982. – 32 с.
  11. Фарат О. В. Теоретико-методологічні основи забезпечення конкурентоспроможності підприємницьких структур на засадах розвитку інноваційних кластерів [Текст] : монографія / О. В. Фарат ; за ред. С. В. Князя ; Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. - 224 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій <http://www.minregion.gov.ua>